

at siges, at det vilde være overordentlig værdifuldt, om vi kunde komme til en Rentenedsættelse her i Landet. Det er af stor Betydning, om man kunde naa dertil, og den Skildring, som det ærede Medlem Hr. Zahle har givet af Fordelene ved en saadan Rentenedsættelse, kan jeg ganske slutte mig til, men hvis det ærede Medlem tror, at en saadan kan tilvejebringes ved Lovgivning, at Renteforhøjelse eller Rentenedsættelse er afhængig af Lovgivningsbestemmelser, saa maa jeg rigtignok sige, at det ærede Medlem ikke har gjort sig ganske klart, hvad det er for Kræfter, der her er bestemmende, og hvilke Virkninger disse Kræfter hidtil har haft og fremdeles vil have.

Det ærede Medlem Hr. Sven gjorde nogle Bemærkninger herom, som jeg i det væsentlige kan slutte mig til. Om Renten stiger eller falder, vel at mærke effektivt, er ikke afhængigt af Lovgivningsbestemmelser, thi her er ogsaa Retten til at fastsætte Kurser, tage Provision o. s. v., o. s. v. i allerhøjeste Grad bestemmende, og de Bestemmelser, man derom maatte fastsætte, udelukker ikke, at der kan foretages Transaktioner ved Pengeudlaan, der, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Sven nævnte, fører til en effektiv Rente, der ligger der, hvor man ønsker, den skal ligge, uanset hvad Loven siger. Nej, det, som har været bestemmende og alle Dage vil blive bestemmende, er Spørgsmaalet om Pengerigelighed, om det stramme eller rigelige Pengemarked, det er med andre Ord Tilbuds- og Efterspørgselsloven, der her er bestemmende; og ganske ligesom man paa andre Omraader er strandet, naar man har søgt at sætte sig ud over denne økonomiske Naturlov, hvad der i høj Grad var Tilfældet i svunden Tid, ikke mindst under Krigen, saaledes er man ogsaa strandet paa det Omraade, som denne Lovgivning angaar, og vil fremdeles gøre det.

Jeg har selvsagt ikke paa nogen Maade i en vanskelig Tid ønsket ved det foreliggende Lovforslag at sætte Fart i en Rentestigningsbevægelse fra 1. Oktober 1927, det har jeg paa ingen mulig Maade, jeg vilde ansæ det for meget beklageligt, om det skulde komme til at gaa saaledes, men hvis det skulde ske, skyldes det Aarsager af anden Art end dem, man kan finde i Lovtekster.

Det ærede Medlem Hr. Sven mente, at naar man skred til at gennemføre Bestemmelsen i den sidste Sætning i § 1, betød det i Virkeligheden, at man kunde

lade Aagerlovgivningen bortfalde, der var jo Adgang til i saa at sige alle Tilfælde at tilbagebetale Laan i fast Ejendom, til hvilken Termin det maatte passe Laantageren. Ja, det er rigtigt; det var ikke saaledes i svunden Tid, men det er mere og mere blevet saaledes, for vi har jo levet i en Periode, hvor det næsten altid var en Fordel at faa sine Penge hurtig tilbage, for saa kunde man udlaane dem igen til en højere Rente. Men hvis vi, hvad vi jo alle haaber, kommer ind i Tider, der er præget af aftagende Rente, bliver Forholdene ganske anderledes, og derfor tror jeg, at den Betydning, som Aagerlovgivningen har, vedvarende vil være til Stede.

Jeg tror derfor, at man ved de Betragtninger, man har anstillet ved denne Lejlighed, i Virkeligheden har set Farer ved denne Lovgivning, som ikke er til Stede, og jeg tror ogsaa, at det under Hensyn til de særlige Forhold, som findes i de genvundne Landsdele, vil være fornødent i en ret lang Fremtid, at der gives saa let Adgang som muligt til at ordne Laan i fast Ejendom, uden at der fastsættes Grænser, som kan berede Vanskeligheder paa forskellig Vis.

J. Chr. Jensen: Den højtærede Indenrigsministers Udtalelser glædede mig, for saa vidt som jeg deraf kunde forstaa, at Ministeren ikke vil være helt utilbøjelig til at medvirke til Ændringer i dette Lovforslag, som maaske kunde bevirke, at der ogsaa efter 1. Oktober kunde blive nogen Adgang til Laan til højere Rente; thi den højtærede Minister har jo Ret i, at hvis der ikke kommer noget ud af dette Lovforslag, vender vi tilbage til den Tilstand, der var gældende før Loven af 1921. Jeg skal erkende, at der mulig kan være Grund til at forlænge denne Lovgivning, men alt saa paa en saadan Maade, at Renten ikke bliver fri, ud fra de Synspunkter, jeg gjorde gældende før, og som faldt sammen med, hvad det ærede Medlem Hr. Zahle udtalte.

Jeg skal gerne erkende, at jeg ikke kender den Fortidslovgivning, der blev talt om, og jeg kender heller ikke — det maa jeg maaske med Skam erkende — Udtalelsen i Marcus Evangelium. (*Indenrigsministeren* [Kragh]: Jeg hører nu, det er Lucas). Ja, det kender jeg heller ikke, men disse Bestemmelser gælder vel saa i Kirken endnu. Jeg for mit Vedkommende mindes ikke, at der i dette Evangelium staar noget om Aagerlovgivning; jeg har antagelig en Gang læst, hvad der staar i